

Михайло Рівіс: Залучаємо міжнародних експертів, щоб допомогти нам запровадити європейську страхову медицину

Про цінність дружніх стосунків між сусідньою Угорщиною та Закарпаттям розповів голова обласної

Ради Михайло Рівіс в ексклюзивному інтерв'ю угорському виданню.

Після того, як запрацює на повну силу територіально-економічне утворення ТИСА, наші економічні зв'язки ще більше розширяться і зміцніють

- В нашому інтернаціональному краї найбільшою національною меншиною є угорська. Тому природно, маємо тісні стосунки з країною-сусідкою. Є 5 областей побратимів Угорщини і Закарпаття. Та найтісніше ми співпрацюємо з Саболч-Сатмар-Берегською областю з центром в місті Ниредьхаза, з якою ми спільно в цьому році зареєстрували територіально-економічне утворення «Тиса». Воно відкриває нам можливість, за підтримки Угорщини, залучати європейські кошти для розвитку інфраструктури і реформування економіки Закарпаття. Не зважаючи на те, що Закарпаття межує з чотирма країнами Європи: Румунією, Словаччиною, Польщею та Угорщиною, все ж найбільш тісні економічні, і не тільки, зв'язки у нас із останньою. Так, у Закарпатті працює 209 підприємств з угорськими інвестиціями. В нас успішно діють спільні підприємства. Угорські спеціалісти допомагають нам впроваджувати нові технології на виробництвах у різних галузях. Я думаю, що після того, як запрацює на повну силу європейське об'єднання територіального співробітництва з обмеженою відповідальністю ТИСА, наші економічні зв'язки ще більше розширяться і зміцніють. Це утворення стане інструментом освоєння фінансових вкладень у ведучі галузі народного господарства області, розвитку соціальних, культурних і освітніх проектів.

В цьому році ми почали готувати цікавий для обох наших країн проект, що стосується транспортної артерії між Закарпаттям та Угорщиною

- Так як ми збираємося подавати пропозиції на здійснення різних економічних проектів на гранти, ми не обійдемося без участі і підтримки сусідньої і дружньої Угорщини. В цьому році ми почали готувати цікавий для обох наших країн проект, що стосується транспортної артерії між Закарпаттям та Угорщиною. Він має забезпечити швидкісне сполучення, завдяки Інтерсіті, за маршрутом: Мукачево-Ужгород-Будапешт. Як відомо, це – швидкісні і комфортні потяги, які в короткий термін, без пересадок можуть задовольнити ту велику кількість пасажирів, яка постійно рухається між нашими країнами. Одні у справах бізнесу, інші – до родичів, значно збільшився останнім часом і потік туристів. Нам конче потрібно лагодити старі і будувати нові автомагістралі, розвивати логістику. Без цього не буде розвиватися взаємний бізнес, інвестор не захоче вкладати кошти в область, де немає розвиненої інфраструктури. Тут у нас з Угорщиною спільні інтереси. Для цього

потрібні великі кошти, тому подаємо проекти на гранти до Євросоюзу.

Залучаємо міжнародних експертів, щоб допомогти нам запровадити європейську страхову медицину

- Я задоволений тим, що саме Угорщина допомагає Закарпаттю через різні грантові проекти. У сфері транскордонного співробітництва нашими найбільш активними партнерами є Словаччина та Угорщина. З Польщею і Румунією ми ще не досягли таких активних контактів. Залучаємо також міжнародних експертів, щоб допомогти нам запровадити європейську страхову медицину. Для цього плануємо попросити кошти в Європейського Союзу для обладнання однієї з лікарень Закарпаття. Цей медичний заклад хотілося б повністю переобладнати, переатестувати за вимогами Європейського Союзу, за кращими зразками сусідніх країн. Щоб іноземці, які часто бувають в Закарпатті, при потребі, могли одержати в нас європейську страхову медицину. Це буде також першим кроком до запровадження європейської страхової медицини на Закарпатті. Після того ми плануємо залучити європейські страхові компанії для того, щоб в добровільному порядку, люди, які хочуть отримувати європейську медичну допомогу могли звертатися до цього закладу. Така спроба покаже як правильно реформувати медицину не тільки на Закарпатті, а й в Україні.

Нічого так не переконує, як приклад

- Коли ми розвивали цю ідею з угорськими високопосадовцями, то, бачили, що її підтримує навіть Прем'єр Угорщини Віктор Орбан, а також представники областей-побратимів. Вони всіляко сприяють нашим прагненням зробити Закарпаття воротами в Євросоюз. А ми, в свою чергу, всіма доступними методами намірилися залучити всі європейські цінності в нашу область, і Україну в цілому. Мета? Щоб самим здійснити реформи в різних галузях і підняти життєві стандарти наших закарпатців. А друге, щоб показати громадянам наших Східних областей що таке європейські цінності, бо серед них, на жаль, є й такі, які не готові ще прийняти західний спосіб життя, бо не знайомі з ним. Нічого так не переконує, як приклад. Я це бачив, коли їздив на схід України. Ми брали участь у зведенні фортифікаційних споруджень. Я багато спілкувався з місцевими мешканцями і побачив, що люди не розуміють Європи, оскільки її ніколи не бачили. Бачили Росію, а не побували в жодній з європейських країн. Їм немає з чим порівнювати, бо вони не бачили іншого способу життя. Перешкода ще й в тому, що Євросоюз має з Україною жорсткий візовий режим. Не всі так просто можуть поїхати за кордон. А до Закарпаття може дістатися вільно кожен. І тому ми маємо зробити все, щоб на прикладі нашої області наблизити наших гостей до Європи, сприяти показу важливих європейських цінностей.

Нагальним питанням є відкриття як мінімум ще трьох пунктів пропуску на українсько-угорському кордоні

- З різних областей України до нас їде багато людей відпочивати (особливо після анексії Росією Криму) і вже зараз бачать Європу ближче. Через ті ж фестивалі, виставки, конкурси, пов'язані з угорською і іншою культурами сусідніх народів. Вони бачать етнічну культуру народів Європи, не перетинаючи кордонів. А це дає змогу людям прийти і поринути, скажімо, в малу Угорщину, адаптовану до українських умов. Це слугує зближенню народів, які живуть в Україні. Угорці всіляко сприяють розвитку в нашій області туризму, адже Закарпаття це – маленька Швейцарія. З іншого боку сусіди люблять Закарпаття тому, що тут є немало їх національних святинь. І вони

використовують це у своїх туристичних програмах. Активно йде розвиток зеленого туризму, особливо в угорськомовних районах, тобто в містах і селах Притисянської долини, а також здійснюються подорожі до історичних святинь угорського народу. Це, зокрема, знак перетину Карпат предками сучасних угорців на Верецькому перевалі. Тому туристичні маршрути з Угорщини простягаються через усе Закарпаття. Популярним для наших сусідів є Хустський замок, який згадується в творах угорських письменників. Консули Угорщини в Ужгороді і Берегові приділяють велику увагу цим питанням. Готується проектна документація з відновлення за рахунок Угорського уряду дороги до Верецького перевалу. Організуючи зелений туризм, сусіди сприяють розвитку нашої інфраструктури. Ми вдячні за таке співробітництво.

Угорщина відкриває вікно для українців у Європу

Мій перший заступник Йосиф Борто звик казати нашим угорським побратимам: «Закарпатці - не жебраки. Нам не потрібно просто давати гроші. Приїздіть до нас, куштуйте наше вино, наші страви, харчуйтеся в наших ресторанах, поселяйтеся в наших готелях і цим ви вже будете допомагати Закарпаттю. Давайте робочі місця на території Закарпаття, щоб люди отримували достойну зарплату. Щоб вони не їхали на заробітки, а жили у сім'ях». І приємно, що його чують. Зростає потік туристів з Угорщини до нас. А це серйозний і перспективний бізнес. На сьогоднішній день ми маємо таке велике зростання туристів, що бачимо на кордонах постійні затори. Тому нагальним питанням є відкриття як мінімум ще трьох пунктів пропуску на українсько-угорському кордоні. І знову ж таки через об'єднання «Тиса». Уряд Угорщини вже провів дорогу до майбутнього пропускового пункту у Палладі. І ми будемо просити європейські кошти через Угорщину, щоб добудувати дорогу з нашого боку і відкрити ще один пункт пропуску. Бо це ще один крок для покращення зв'язків з Угорщиною. Розроблений проект, де має бути 23 пункти пропуску на україно-угорському кордоні. Експерти угорського уряду вже представили нам цю програму. Сусіди опікуються тим, щоб полегшити людям перетин кордону. Угорщина відкриває вікно для українців у Європу. В цьому її велика заслуга і ми вдячні за все.

Підготувала Маргарита Лукеча,

спецкор журналу «Громада»

[gallery link="file" order="DESC" columns="2" orderby="title"]